MALTEPE BELEDİYESİ
KÜLTÜR-SANAT POLİTİKASI BELGESİ

1. Giriş ve Amaç

Bu kültür–sanat politikası belgesi, kentin tüm sakinlerinin kültürel yaşama eşit biçimde katılma hakkını temel alan bir yaklaşım doğrultusunda hazırlanmıştır. Sanat, yalnızca bireysel bir ifade alanı değil; kamusal bir hak, kent hakkının ayrılmaz unsuru ve ortak yaşamın kurucu bileşeni olarak ele alınmaktadır.

Belgenin amacı; Maltepe'de kültür ve sanatın güçlendirilmesi, yerel sanatçıların desteklenmesi, kamusal alanların kültürel üretime açılması ve kültürel hakların herkes için güvence altına alındığı bütüncül bir çerçevenin oluşturulmasıdır.

Bu metin, Maltepeli sanatçıların ve kent paydaşlarının katılımıyla 26.10.2025 tarihinde gerçekleştirilen forumda ortaya çıkan ortak irade ve kolektif akıl doğrultusunda şekillenmiştir.

2. Temel İlkeler

Bu politika belgesi aşağıdaki temel ilkeler üzerine inşa edilmiştir:

2.1. Katılımcılık ve Ortak Üretim

Sanatçılar, yaratıcı topluluklar ve yurttaşlar kültür politikalarının asli aktörleridir. Politikalar, ortak akıl ve kolektif üretim anlayışıyla şekillenmelidir.

2.2. Erişilebilirlik ve Kamusallık

Kültür ve sanat, tüm toplumsal kesimlerin eşit biçimde erişebileceği kamusal bir haktır. Mekânlar, programlar ve destek modelleri bu ilke doğrultusunda tasarlanmalıdır.

2.3. Yerellik ve Kültürel Çeşitlilik

Yerel sanatçılar, Maltepe'nin kültürel kimliğinin temel taşıdır. Destek mekanizmalarında yerel üreticiler öncelikli tutulmalıdır.

2.4. Genç Odaklılık ve Yaratıcılığın Desteklenmesi

Genç sanatçıların üretim, eğitim ve sergileme süreçlerine erişimini artırmak; yaratıcı alanlarda fırsat eşitliğini güçlendirmek esastır.

2.5. Toplumsal Kapsayıcılık

Kadınların, çocukların, ev emekçilerinin, dezavantajlı grupların ve farklı toplumsal kesimlerin kültürel yaşama katılımı güvence altına alınmalıdır.

2.6. Sürdürülebilirlik ve Kurumsallaşma

Kültür–sanat çalışmalarının sürekliliği kurumsal yapılarla desteklenmeli; kent hafızasını güçlendiren arşiv, müze ve ortak alanlar oluşturulmalıdır.

3. Kültür-Sanat Politikası Hedefleri

Belge, aşağıdaki stratejik hedeflere ulaşmayı amaçlar:

3.1. Sanatçılar Arası Dayanışmayı Kurumsallaştırmak

- "Maltepe Sanatçı Dayanışma Ağı"nı oluşturmak
- Disiplin temelli platformları "Maltepe Sanatçılar Meclisi" çatısı altında bütünleştirmek
- Sanatçı topluluklarıyla düzenli iletişim ve buluşma takvimi oluşturmak

3.2. Kamusal Mekânları Kültür–Sanat Alanlarına Dönüştürmek

- Mahalle Evlerini katılımcı üretim mekânlarına çevirmek
- Meydan, park ve açık alanlarda düzenli performans ve etkinlik modelleri geliştirmek
- Gençlerin kültürel üretim süreçlerine fiziksel alan ve lojistik destek sağlamak

3.3. Genç Sanatçıları Destekleyen Programları Hayata Geçirmek

- Atölye, mentorluk ve usta–çırak programları oluşturmak
- Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerine sergileme alanları sağlamak
- Genç sanatçı burs ve malzeme destek programlarını geliştirmek

3.4. Kamusal Etkinlikleri Çeşitlendirmek ve Süreklilik Kazandırmak

- Parklarda yazar buluşmaları, şiir–tiyatro performansları ve açık hava konserleri düzenlemek
- Okuma kültürünü teşvik eden "Okuyan Parklar" modelini geliştirmek
- Sokak müzisyenlerinin kamusal alanlarda özgürce performans sergilemesini desteklemek

3.4.1. Tiyatro Topluluklarının Üretim Süreçlerinin Desteklenmesi

- Mahalle Evleri, kültür merkezleri ve uygun belediye alanlarında ücretsiz prova mekânları sağlamak
- Ses–ışık altyapısı güçlendirilmiş sahne alanları oluşturmak

3.4.2. Tahsis ve Destek Modelleri

- Tiyatro mekânlarının kullanımını açık, şeffaf ve objektif kriterlerle planlamak
- Destek mekanizmasını kişisel ilişkilere, popülerliğe veya piyasa yönelimlerine göre değil; sanatsal nitelik, toplumsal yarar ve kamusal eşitlik ilkeleri doğrultusunda işletmek

3.5. Yerel Sanatçılara Öncelik Veren Kültürel Ekosistem Kurmak

- Kültür mekânlarının tahsisinde yerel sanatçıları önceliklendirmek
- Yerel sanatçıları programlarda daha görünür kılmak
- Geleneksel ile çağdaş sanatın buluştuğu melez üretim formatlarını teşvik etmek

3.6. Toplumsal Eşitliği Gözeten Kültürel Katılım Modelleri Geliştirmek

- Kadınlara, çocuklara, ev emekçilerine ve dezavantajlı gruplara özel programlar tasarlamak
- Rehabilitasyon ve kreş merkezlerinde sanatçıların yürüteceği etkinlikler oluşturmak
- Gezici tiyatro, açık hava sergisi ve sanat terapisi hizmetlerini yaygınlaştırmak

3.7. Kültürel Ekonomi ve Üretim Modellerini Güçlendirmek

- Yerel sanatçı ve atölyelerin güncel envanterini oluşturmak
- Sanatçı-toplum-belediye iş birliklerini güçlendirmek

3.8. Festivaller ve Yarışmalarla Kültürel Süreklilik Sağlamak

- "Maltepe Sanat Günleri" düzenlemek
- Maltepe Uluslararası Tiyatro Festivali, Maltepe Kitap Günleri ve Maltepe Plak Günleri'ni sürekli hale getirmek
- Kısa film, belgesel, resim, heykel ve edebiyat yarışmalarını kurumsallaştırmak

3.9. Kent Hafızasını ve Kurumsal Kültür Altyapısını Güçlendirmek

- "Maltepe Sanat Müzesi" ve "Sanat Sokağı" projelerini hayata geçirmek
- Dijital ve fiziksel "Maltepe Kent Arşivi"ni oluşturmak
- Sanat evi, atölyeler ve toplantı salonlarını kapsayan çok işlevli bir kültür kompleksi kurmak

3.10. Halk İçin Erişilebilir Bilgilendirme Mekanizmaları Kurmak

- Aylık basılı "Kültür–Sanat Takvimi" yayımlamak
- Dijital platformları takip edemeyen yurttaşlar için mahalle ölçekli bilgi akışı sağlamak

4. Uygulama Mekanizmaları

4.1. Kurumsal Yapılanma

- Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü içinde "Sanatçı İlişkileri Birimi" kurulması
- Mahalle Evlerinde kültür–sanat sorumlularının görevlendirilmesi
- Kamusal etkinlikler için disiplinler arası yürütme kurulları oluşturulması

4.2. Bütçe ve Kaynak Yönetimi

- Yerel sanatçılar için özel bütçe kalemi
- Genç sanatçı destek fonu
- Proje tabanlı desteklerde şeffaf değerlendirme kriterleri

4.3. İzleme ve Değerlendirme

- Yıllık faaliyet raporu ve performans ölçütleri
- Sanatçı ve yurttaş geri bildirimlerine dayalı etki değerlendirmesi
- Politika hedeflerine göre her yıl güncellenen stratejik plan

5. Sonuç ve Ortak Vizyon

Maltepe’nin kültürel zenginliği; tiyatrodan müziğe, edebiyattan sinemaya, resimden heykele uzanan çok katmanlı bir birikime dayanmaktadır. Bu politika belgesinin hedefi, Maltepe’yi yalnızca sanatın sergilendiği bir kent olmaktan çıkararak, sanatın ortaklaşa üretildiği, yaşandığı ve paylaşıldığı bir kültür kentine dönüştürmektir.

Sanat; bireysel ifade biçimlerinin ötesinde, toplumsal dayanışmanın, ortak aklın ve özgürleşmenin alanıdır. Maltepe Belediyesi’nin kararlılığı ve yerel sanatçıların kolektif üretim gücüyle Maltepe, Türkiye’nin en güçlü yerel kültür–sanat ekosistemlerinden biri olacaktır.